

B o g a n m e l d e l s e r

Anmeldere i dette nr.: *Werner Bachmann*, H.A., cand. jur. *Troels Jungersen*, universitetslektor, cand. jur. *Ole Lando*, landsretssagfører *Axel Jacobsen*, adjunkt, cand. oecon. *Jørgen Gram*, kontorchef, cand. oecon. *Aage Madsen*, assistent, cand. jur. *Mogens Eggert Møller*, professor, dr. phil. *P. Nørregaard Rasmussen* og assistent. cand. polit. *Lauge Stetting*.

V. **Spang-Thomsen: Skattemæssige afskrivninger.** En gennemgang af gældende bestemmelser. Udgivet af Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, København 1958, 126 sider.

Bogen indeholder 3 hovedafsnit, nemlig henholdsvis en indledende orientering i emnet, en gennemgang af afskrivningsreglerne, rubriceret efter aktivernes art (debitorer, varelagre, værdipapirer, skibe, maskiner m. v. og bygninger m. v.) og en gengivelse af de vigtigste love, bekendtgørelser og cirkulærer. Værket er forsynet med indholdsfortegnelse og stikordsregister. Bogen er nyttig og overskuelig. Den er med få undtagelser neutralt refererende. Det positive lovstof optager godt halvdelen af pladsen, og den særdeles instruktive gennemgang af afskrivningsreglernes anvendelse på de forskellige formuegoder fylder næsten resten. Bogen kan anbefales til undervisning og til en samlet orientering i dette vanskelige emne. Dens force ligger i overskueligheden og i den pædagogiske forenkling, som gennemgangen efter formuegodets art indebærer.

Man kunne måske indvende en del mod det indledende kapitel (om afskrivningsbegrebet m. v., se bl. a. anmelderens artikel i *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* 1959, nr. 1 og 2), men det ville være urimeligt at gøre det, da tyngdepunktet så afgjort ligger i de to følgende kapitler. I kapitel 2 kunne man nok studse lidt over følgende udtalelse (side 26, afsnit 5, om fuldt fradrag for driftsmidler, hvis deres levealder må antages ikke at overstige 3 år): „Det

er normalt antaget, at denne regel navnlig vil kunne få betydning for en maskinfabriks modeller og forme cf. dog en udtalelse i modsat retning i R. o. R. 1957 pg. 612“. Retskildeproblemet synes ikke helt afklaret. Hvem statuerer her normen; Spang-Thomsen eller embedsmændene i Statens Ligningsdirektorat m. fl.

Det skal indrømmes, at det skatteretlige retskildeproblem er besværligt, men man behøver ikke ligefrem at gøre det besværligere. Der foreligger endnu ingen kendelse eller dom i spørgsmålet, og det burde vel være anført som det afgørende. Herudover kunne forfatteren have forsøgt at imødegå Jørgen Andersens og dermed formentlig ligningsdirektoratets opfattelse om slidforældelse som kriterium og forsøgt at argumentere for teknisk og økonomisk forældelse indenfor 3 år som acceptabel fortolkningsmulighed netop for maskinfabrikkers modeller og forme.

Men bortset fra den slags småting skal bogen ledsages af min varmeste anbefaling til praktikerne og den studerende, idet der hér foreligger et nyt resultat af det meget prisværdige initiativ, som forfatteren i lange tider har udfoldet indenfor skatteretten.

Mogens Eggert Møller.

Bjarke Fog og Arne Rasmussen: Driftsøkonomi I. 311 sider. Einar Harcks Forlag, København.

Bogen er særlig skrevet med henblik på undervisningen i driftsøkonomi til første del af H.D.-studiet og vil – sam-

B o g a n m e l d e l s e r

Anmeldere i dette nr.: *Werner Bachmann*, H.A., cand. jur. *Troels Jungersen*, universitetslektor, cand. jur. *Ole Lando*, landsretssagfører *Axel Jacobsen*, adjunkt, cand. oecon. *Jørgen Gram*, kontorchef, cand. oecon. *Aage Madsen*, assistent, cand. jur. *Mogens Eggert Møller*, professor, dr. phil. *P. Nørregaard Rasmussen* og assistent. cand. polit. *Lauge Stetting*.

V. **Spang-Thomsen: Skattemæssige afskrivninger.** En gennemgang af gældende bestemmelser. Udgivet af Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, København 1958, 126 sider.

Bogen indeholder 3 hovedafsnit, nemlig henholdsvis en indledende orientering i emnet, en gennemgang af afskrivningsreglerne, rubriceret efter aktivernes art (debitorer, varelagre, værdipapirer, skibe, maskiner m. v. og bygninger m. v.) og en gengivelse af de vigtigste love, bekendtgørelser og cirkulærer. Værket er forsynet med indholdsfortegnelse og stikordsregister. Bogen er nyttig og overskuelig. Den er med få undtagelser neutralt refererende. Det positive lovstof optager godt halvdelen af pladsen, og den særdeles instruktive gennemgang af afskrivningsreglernes anvendelse på de forskellige formuegoder fylder næsten resten. Bogen kan anbefales til undervisning og til en samlet orientering i dette vanskelige emne. Dens force ligger i overskueligheden og i den pædagogiske forenkling, som gennemgangen efter formuegodets art indebærer.

Man kunne måske indvende en del mod det indledende kapitel (om afskrivningsbegrebet m. v., se bl. a. anmelderens artikel i *Erhvervsøkonomisk Tidsskrift* 1959, nr. 1 og 2), men det ville være urimeligt at gøre det, da tyngdepunktet så afgjort ligger i de to følgende kapitler. I kapitel 2 kunne man nok studse lidt over følgende udtalelse (side 26, afsnit 5, om fuldt fradrag for driftsmidler, hvis deres levealder må antages ikke at overstige 3 år): „Det

er normalt antaget, at denne regel navnlig vil kunne få betydning for en maskinfabriks modeller og forme cf. dog en udtalelse i modsat retning i R. o. R. 1957 pg. 612“. Retskildeproblemet synes ikke helt afklaret. Hvem statuerer her normen; Spang-Thomsen eller embedsmændene i Statens Ligningsdirektorat m. fl.

Det skal indrømmes, at det skatteretlige retskildeproblem er besværligt, men man behøver ikke ligefrem at gøre det besværligere. Der foreligger endnu ingen kendelse eller dom i spørgsmålet, og det burde vel være anført som det afgørende. Herudover kunne forfatteren have forsøgt at imødegå Jørgen Andersens og dermed formentlig ligningsdirektoratets opfattelse om slidforældelse som kriterium og forsøgt at argumentere for teknisk og økonomisk forældelse indenfor 3 år som acceptabel fortolkningsmulighed netop for maskinfabrikkers modeller og forme.

Men bortset fra den slags småting skal bogen ledsages af min varmeste anbefaling til praktikerne og den studerende, idet der hér foreligger et nyt resultat af det meget prisværdige initiativ, som forfatteren i lange tider har udfoldet indenfor skatteretten.

Mogens Eggert Møller.

Bjarke Fog og Arne Rasmussen: Driftsøkonomi I. 311 sider. Einar Harcks Forlag, København.

Bogen er særlig skrevet med henblik på undervisningen i driftsøkonomi til første del af H.D.-studiet og vil – sam-

men med et bind, der påregnes at foreligge til sommer – bl. a. afløse Winding Pedersens indholdsrige bog „Omkostninger og prispolitik“, der gennem en lang periode har været hovedværket ved denne undervisning.

Bogen består af 9 kapitler, der væsentligst behandler omkostninger og afsætningsforhold. Mens Winding Pedersens bog indledes med en beskrivelse af omkostningerne, har man i dette værk i de tre første kapitler behandlet driftsøkonomiens opgave, virksomhedernes målsætning og de tekniske forudsætninger for produktionen.

Kapitlet om omkostninger giver en klar og koncentreret fremstilling af omkostningsbegreberne og omkostningsforløbet i den sædvanlige terminologi, idet dog Winding Pedersens specialomkostninger her er betegnet særømkostninger. Man har bibeholdt de to omkostningsdefinitioner fra „Omkostninger og prispolitik“: Offerdefinitionen og den i de fleste lærebøger anvendte omkostningsdefinition, her kaldet forbrugsdefinitionen. Anvendelsen af to forskellige omkostningsbegreber synes ikke at være påkrævet, for at de driftsøkonomiske problemer kan beskrives, og ud fra et pædagogisk synspunkt forekommer bibeholdelsen af to omkostningsbegreber at være af tvivlsom værdi.

Bogens sidste fem kapitler omhandler afsætningsøkonomiske forhold og giver en grundig og god behandling af emnet; måske har dog elasticitetsproblemet fået en mere matematisk præget fremstilling, end erhvervslivets unge normalt kan goutere.

Driftsøkonomi I er en bog, som forfatterne har gjort noget ud af, og den vil da også uden tvivl vise sig at være fortrinlig både som lærebog og som inspiration for den praktiske erhvervsmand, universiteternes økonomistuderende vil sikkert også kunne have væsentligt udbytte af denne overskuelige og systematiske fremstilling af driftsøkonomiske problemer.

De mange eksempler på teoriens anvendelse vil bidrage til at vække de studerendes interesse for stoffet. I en tid, hvor der på mange fronter arbejdes på at effektivisere dansk erhvervsliv, skal man ikke undervurdere betydningen af en god lærebog i erhvervsøkonomi.

Aage Madsen.

Lagbok för affärslivet. Redigeret af Curt Olsson og Göran Portin. Udgivet af Rättsvetenskapliga Institutionen vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. 1959. 397 sider.

Den foreliggende samling af erhvervsrettlige love for Finland har stor lighed med den samling af love, som er udgivet af Handelshøjskolen i København under redaktion af professor Kobbenaegel. Inddelingen er ordnet systematisk efter emne og ikke som i den danske lovsamling alfabetisk efter lovens navn i almindelig sprogbrug. Når som her begge samlinger har sagregistre, er det vist uden forskel, hvilket system man vælger.

I lovsamlingen er ikke optaget skatteretlige love. Dette begrundes med, at Finlands Juristforbund arbejder med at udgive en fuldstændig samling af skattelovene på svensk, men det vil nok være et savn for mange forretningsfolk. Erhvervsøkonomiske dispositioner sker vist i Finland som her meget ofte med skattelovene i hænderne. Skulle man i en kommende udgave af den danske samling medtage skattelovene in extenso, ville den blive et digert værk. Det bør dog overvejes, om ikke de mere centrale bestemmelser bør medtages. Ved et kyndigt udvalg af disse kunne man hjælpe mange forretningsfolk mere end ved at trykke dem alle.

Den finske rigsdag har ikke vedtaget den skandinaviske købelov, men i lovsamlingen finder man dog den svenske købelov. Dette begrundes med, at de principper, som er nedfældet i denne, lægges til grund af finske domstole. Dette er et interessant bevis for retssammenligningens